

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 48.

V Ljubljani, v torek 1. marca 1898.

Letnik XXVI

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem pričnjenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Deželni zbor kranjski.

XVI. seja dne 26. febr.

(Konec.)

Mlinarski obrat.

Posl. Barbo v imenu upravnega odseka poroča o prošnji c. kr. kranjske kmetijske družbe, da se odpravi mlinarski obrat z Ogersko. Zbornica vsprejme resolucijo, da se vlada pozivlja, naj prej ko mogoče odpravi ta mlinarski obrat.

Razne volitve.

V pridobninsko deželno komisijo so bili izvoljeni za I. razred Ferd. Souvan, za II. razred Ivan Gogola, za III. razred dr. Majaron, za IV. razred I. Regnard v Ljubljani; kot namestniki I. Gossner, tovarnar v Tržiču, I. Dreise v Ljubljani, A. Belec, župan v Št. Vidu, P. Strel v Ljubljani.

V prizivno komisijo so bili izvoljeni iz kurije veleposestva kot uda baron Berg in dr. pl. Wurzbach, kot namestnika dr. Rudesch

in K. Luckmann; iz skupine mest in trgov ter trgovinske zbornice kot uda ces. svetnik Iv. Murnik in dr. Tavčar, kot namestnika P. Grasselli in I. Lenarčič, iz skupine kmečkih občin kot uda poslanca Fr. Povše in Andr. Kalan, kot namestnika Gabrijel Jelovšek in Ivan Božič; iz cele zbornice kot uda dež. glavar Detela in dvorni svetnik Dralka, kot namestnika dr. Papež in pl. Lenkh.

V deputacijo, ki se pokloni z dež. odborniki in predsedstvom zbornice Nj. Veličanstvu povodom 50letnega vladarskega jubileja, so bili izvoljeni iz kmečke kurije dr. Papež, iz kurije mest in trgov župan Ivan Hribar in iz veleposestva baron Schwegel.

Petijot.

Koncem seje je bila prečitana interpelacija posl. I. Perdana in tovarišev, ki se glasi:

»Glasom zakona z dne 21. junija l. 1880 drž. zak. št. 120, zadevajočega izdelovanje umetnih vin, sme se poluvino (petijot) točiti le pod imenom, katero ga označi kot tacega, in glasom zakona z dne 15. marca l. 1883 drž. zak. št. 39, kateri spreminja ter popolnuje obrtni zakon, mora se imeti za točenje petijota posebno koncesijo.

Z ozirom na dejstva, da se zadnji čas po Kranjskem toči silno veliko petijota, zlasti pod imenom »Tirolsko vino«, ter se prodaja na drobno po 15—26 kr. liter, in z ozirom na goraj omenjene zakonske naredbe, vprašajo podpisani visoko c. kr. deželno vlado

1. Se je li dala na Kranjskem komu ter kje kaka koncesija za točenje petijota?

2. Če ne, ali se je kdo kaznoval po zak. z dne 21. junija 1880 in

3. ali misli vis. c. kr. deželna vlada kaj ukreniti, da se prepreči točarenje zlasti tirolskega pe-

kim vspehom, da se v zavodu sv. Avguština ne spominjajo kaj podobnega, in o njegovih rigorozih se je pozneje še dolgo in dolgo govorilo. Če kedaj, se je tedaj brez dvoma moralo opaziti: »da je Bog Strossmayerja za velike reči namenil«. Ko je meseca avgusta l. 1841. došla informacija vrhovnega ravnatelja zavoda in župnika cesarskega dvora Feigerla v Djakovo, so bili vsi prijetno iznenadeni in tajnik škofijski je zapisal to informacijo v aktih števil. 629 kot »splendidissimam«. In sicer je napravil v prvem semestru dva rigoroz »per acclamationem«, tretjega v drugem semestru »cum speciale laude«, a še pred koncem semestra je dovršil četrti rigoroz z disputacijo in promocijo za doktorja vred. O tem zadnjem rigorozu pripovedoval je sam, kako ga prefekt zavoda in ob enem profesor eksegeze dr. Widmer ni hotel pustiti na ta rigoroz, češ da še nikakor ne more biti dovolj pripravljen. Strossmayer se je vkljub temu prijavil dekanu in dekan mu je določil dan rigoroz. In odšel je Strossmayer na vseučilišče, rigoroziral in se vrnil v zavod. Tam so že vsi: i gojenci i prefekti i ravnatelj sedeli pri obedu. Vsi so bili radovedni, s kakim uspehom ga je naredil, a najbolj Widmer, ki je bil prepričan, da je ali padel ali dobil slab red. Stross-

tijota pod imenom »pristno vino«, kar silno škoduje pošteni gostilničarski obrti in domačemu vinarstvu.

Deželni predsednik omeni, da v tem trenutku ne more odgovoriti na interpelacijo, da pa jo bodo uvaževali.

Premembe pri deželnem knjigovodstvu.

Prečitan je bil na to sklep iz zadnje tajne seje, ki se glasi:

1. V statusu deželnega knjigovodstva oficijal prvega razreda Fr. Zalar se uvrsti v osebni status deželnih dobrodelnih zavodov in se pri teh zavodih ustanovljeno mesto oficijala drugega razreda ne odda tako dolgo, dokler bode Fr. Zalar opravljal dotično službo. Njegova prošnja za osebno doklado se odkloni.

2. Pri deželnem knjigovodstvu se ustanovi služba praktikanta z letnim adjutom 500 gld.

3. Deželnemu knjigovodji A. Prelesniku in revidentu V. Vizjaku se dovoli osebna doklada, prvemu 150 gld., drugemu 100 gld. Kadar se pa pomakneta v višjo plačilno stopnjo, zniža se, oziroma preneha osebna doklada po razmerju zvišane plače.

Penzijski statut.

V tajni seji je zbornica sklepala o penzijskem statutu za deželne uradnike in služabnike. Že več let se je razpravljalo to vprašanje. Ker je doslej veljal penzijski pravilnik državnih uradnikov in služabnikov tudi za deželne, in se je leta 1896 vpeljal nov državni zakon, moral se je dotični pravilnik premeniti tudi za deželo. Glavne določbe novega deželnega statuta o preskrbninah deželnim uradnikom, služabnikom, njih vdovam in sirotam so: Deželni uradniki in služabniki imajo pravico do pokojnine, ki znaša po 10 služ-

LISTEK.

Josip Juraj Strossmayer.

Životopis.

(Dalje.)

V Avgušțineji.

Meseca novembra l. 1840 napotil se je Strossmayer po ladiji od Petrovaradina do Pešte, od tam pa z vožno pošto dalje do Dunaja, ker parobrodi dalje od Pešte niso vozili. Ko se je iz Pešte prevažal v čolnu v Budim (mosta takrat še ni bilo), da nadaljuje pot proti Dunaju, pritisnila je tolika množina ledu, da je malone s čolnom vred se potopil. Popotniki, ki so se z njim vred prevažali, poskakali so na ledene plošče in se skušali rešiti, a on sam je ostal s krmarjem v čolnu, izročil se volji božji in ne zastoj.

Na Dunaju v Avgušțineji je imel za součence sedaj že pokojne: tržaškega škofa Dobrilo, vesprimskega škofa Sigmunda Kovača, Gjura Pulica in nadškofa Hajnalda; poslednjemu je pozneje ravno Strossmayer pod ministrom Thunom pomagal do škofovske stolice na Sedmograškem.

Strossmayer je na Dunaju malo časa ostal. Dovoršil je svoje rigorozne s tako hitrostjo in s ta-

mayer vstopivši v refektorij, gre naravnost proti mizi, se pokloni Feigerlu, prefektom, a posebno Widmerju in reče: »cum applausu«. In tako je tudi bilo.

Sedaj se je Strossmayer vrnil domov. Vsi v zavodu so žalovali za njim, a najbolj direktor Feigerle.

Profesor.

Ko se je mladi Strossmayer povrnil v škofijo, bili so na domačem semenišču izvrstni profesorji. Biskup Kuković nastavi ga kot vicedirektorja in profesorja religije.

Ko tak je služboval do konca šolskega leta 1844; nato je prevzel stolico fizike in matematike, katera dva predmeta je predaval do začetka šolskega leta 1846/47. Takrat je prevzel stolico biblije, a še ni dokončal drugega tečaja, ko je bil od Njegovega Veličanstva pozvan kot dvorni kapelan in direktor v Avgušțineji na Dunaj. S tem odlikovanjem Strossmayerjevem je bil i biskup Kuković i vsa duhovščina i vsa škofija ugodno iznenadena; kajti do takrat še noben duhovnik hrvatskih školj ni opravljal službe na cesarskem dvoru in v onih kritičnih časih je to odlikovanje dvojno vrednost imelo. (Dalje sledi.)

benih letih 40 odstotkov zadnje aktivitetne plače; vsako nadaljno službeno leto se pokojnina zviša za 2 odstotka, po službeni dobi 40 let jim gre kot pokojnina polna vštevna plača.

Normalna pokojnina deželnega uradnika ne sme biti pod 400 gld., deželnega služabnika ne pod 200 gld.

Deželni uradniki in služabniki, ki postanejo za službo nesposobni vsled bolezni ali nezadovoljene telesne poškodbe in so služili najmanj pet, a ne še deset let, dobé pokojnino, kakor da so služili deset let. Vdovam deželnih uradnikov se določijo pokojnine po 1000, 850, 700, 600, 500, 400 gld., vdovam služabnikov tretjino plače umrlega soproga, najmanj pa 200 gld. itd.

Deželni uradniki morajo za pokojnino dajati letni prispevek 3 odstotkov svoje plače.

Konec seje okoli 8. ure.

XVII. seja dné 28. febr.

Dopoldanska seja se je končala ob eni, popoldanska se je pričela ob štirih ter trajala blizo do polnoči.

Na koncu seje opoldne sta odložila v smislu dogovorov mej katol. narodno in narodno stranko svoja deželnoodborska mandata, in sicer dr. Tavčar odborništvo in dr. Majaron namestništvo, kamor sta bila izvoljena iz cele zbornice. — Pri popoldanski seji je bil prvi na vrsti deželni proračun, o katerem je zelo obširno in temeljito poročal posl. Hribar.

Pri glavni razpravi o deželnem proračunu je govoril poslanec Povše približno tako-le:

Pred nami leži proračun, ki kaže, kako je že narasla potrebščina našega deželnega gospodarstva. Gospod poročevalec je podal res izredno obširno in vsestransko utemeljeno sliko naših financ.

Stojimo pred faktom, da bo treba iskati za pokritje kmalu drugačnega temelja. Odpadek naklade na konsum žganja in pive bo ogromen. Žganje nam donša na leto nad 400.000 gld., dobili bomo — pa kontingent 250.000 do 300.000 gld. Istotako nam donša pivo nad 100.000 gld. Pri ti priliki pa obžalujem, da vlada ne privoli v zvišanje naklade na pivo od 1 gld. na 1 gld. 50 kr.

Spremenjena bo podlaga glede direktnih davkov, namreč zemljiškega, hišnega in obrtnega davka. Zemljiški davek se bode znižal za 10 odstotkov, poleg tega pa še za kakih 7 do 8 odstotkov vsled revizije zemljiško-davčnega katastra. Hišno-razredni davek se zniža za 10 odst., obrtni pa za 20 odstotkov.

Nastalo bo vprašanje, kako nadomestiti te ogromne izpadke? Na to ni nikakor misliti, da bi se zvišali direktni davki. Obrtnija v naši deželi ni velika. Vse pride na direktne davke. Pokrivati se morajo iz teh potrebščine za deželne, okrajne, cestne, občinske in bolniške naprave. So slučaji, da imajo občine ogromne stroške za svoje uboge.

Zato potreba drugih virov in prav zato mora prepustiti vlada deželam realne davke.

Čakajo nas velike naloge na deželnem kulturnem polju (osuševanje barja, vodovodi, uravnava vodá itd.) Zato pozdravljam nasvet ustanovitve deželne banke, ker ne gre, da bi sedaj živeči rod moral vse trpeti.

Napravili smo bonlišnico s 500.000 gld. stroškov, podelile so se podpore za lokalne železnice, izdala posojila in podpore v prospah deželne kulture za obnovitev vinogradov, zato so naše deželne naklade dovolj visoko narasle, ker poleg 40 odstotkov na direktne davke je naša naklada na konsum mesa, vina in žganja visoka, in nas prekosi v tem le Istra in Dalmacija. Kar se napravi za trajnost, naj nosijo delno breme tudi naši potomci.

Čakajo nas velike naloge na polju naše prosvete in narodne kulture. Ideja univerze mora se uresničiti, pa tudi srednje šole moramo spopolniti, tako tudi realko, da se na njej uvede pouk v materinščini.

Mi moramo z vso silo brez odloga delovati na to, da popolnimo naše srednje šole s tem, da se bo v višjih razredih pouk vršil v materinščini. V to treba nam skrbeti za šolske knjige, s kratka: ako nočemo zaostajati v našem narodnem razvoju, moramo na delo, in ako nočemo zacstati v našem gospodarskem napredku ali celo ustaviti naša pričeta velika deželno-kulturna dela, prepotrebna, da okrepimo naše

produktivne stanove, kmetski, obrtni ter rokodelski, moramo misliti, da vse trajno koristujoče naprave pokrijemo iz posebnih najetih zakladov, ne pa iz tekočih naklad. Treba pa bo resno poskati novih virov, ki bodo omogočili, da se deželno gospodarstvo vzdrži brez zvišanja deželnih naklad na sedaj že dovolj obremenjene dir. davke.

Priporočal bi, skrbeti deželnemu odboru, da dobi zakup užitninskega davka v celi deželi, ker tu bo gotovo našel še nov vir dohodkov, in gotovo bo tudi dotičnim obdačencem ugodno, ako bo dežela imela to upravo v lasti.

Kakor se je posrečilo, pri obdačenju žganja v veliko korist dežele vzeti vse v lastno upravo, tako je upati, da bo tudi v zakupu državnega davka na užitnino deželna uprava našla svojo korist.

Želim, da bi se posrečilo deželnemu odboru in državnim poslancem, izposlovati pri finančnem ministerstvu, da se glede tega dožene dogovor med deželo in državo, obema v korist in zadovoljstvo.

Treba bo misliti pa tudi na druge vire, in ako bo sila skrajna, morali se bomo lotiti vpeljave novega davka na luksuz in naklad na finančno najmočnejše slojeve, ki morajo, ker so v to zmožni, več prinašati k javni upravi, kakor je to tudi država storila z vpeljavo novega personalnega davka, ki je progresiven od 0.6 do 5 odstotkov.

Resen postaja naš finančni položaj, zato treba misliti na vse, da ohranimo krepko naše deželno gospodarstvo. Sklepam z izjavo, da bomo glasovali za predloženi deželni budget.

Za njim je govoril posl. Schwegel o vsem mogočem, pojasnoval svoje misli o proračunu in kritikoval po svoje posamezne odstavke.

Za Schwegelom je posegel v razpravo posl. Kalan, ki je obravnaval najvažnejšo in najbolj obteževalno točko deželnega proračuna, naše šolstvo, pojasnil stališče glede vseučilišča v Ljubljani, glede ljudskih šol, njih uredbe in namena, glede učitelj plač, katere so uredili po reku, da je vsak delavec vreden svojega plačila ter da je dežela v tem pogledu toliko storila, da bi več z ozirom na svoje gospodarske razmere storiti ne mogla. Pričakovati je torej, da bo ljudska šola, za katero dežela toliko žrtvuje, res izpolnovala svoj prevažen namen za versko-nravno vzgojo in pravo izobrazbo naše mladine. Omenjal je govornik tudi našega srednjega šolstva, pohvalil Kranjčane, kako so bili požrtvovalni za svojo gimnazijo, dotaknil se nedostatnih razmer na ljubljanskih srednjih šolah, vzlasti obeh gimnazijev, pri čemer je zahteval, naj se vendar enkrat že prične z zgradbo novega šolskega poslopja, glede nižje gimnazije pa je v posebni resoluciji pozivljaj vlado, naj sedaj obstoječo slovensko nižjo gimnazijo razširi v popolno višjo gimnazijo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. marca.

Delegaciji se snideta vendar le koncem aprila ali pa pričetkom meseca maja. O tej zadevi poročá namreč ogerski korespondenčni urad nastopno: Pod predsedstvom cesarjevim se je vršil v nedeljo dopoldne ob 10. uri na peštanskem dvoru ministerski svet. Na dnevnem redu je bilo delegacijsko vprašanje. Posvetovanja so se udeleževali zunanji minister grof Goluhovski, avstrijski in ogerski ministerski predsednik in državni finančni minister Kallay. Določilo se je, da se vrši volitev v delegacijo takoj po otvoritvi avstrijskega državnega zbora in da se snideta delegaciji v Budimpešti koncem meseca aprila. S tem je toraj preklicana vest, da se snideta delegaciji morda še le v jeseni, kar bi bilo res brez vsakega pomena, posebno še, ako državni zbor ne bo mogel mirno vršiti svoje naloge, kar je pa skoro neizogibno.

Kriza v Avstriji. Razni listi sicer zagotavljajo, da sedaj še ni govoriti o ministerski krizi, vendar pa nihče ne more tajiti, da je položaj Gautscheve vlade zelo resen. Na jedni strani so vladi odpovedali vsako pomoč Mladočehi, katerim se je povodom adresne razprave zamerila v obilni meri, na drugi strani pa jo teži naloga, ki se mora rešiti tekom letošnjega leta, namreč negotbeno vprašanje. Avstrijska vlada zahteva namreč, da

se še za nekaj časa podaljša negotbeni provizorij, ker namreč dobro vé, da ji ne bo tako lahko mogoče prodreti v parlamentu z dotičnimi nasveti in predlogi. Podaljšanju negotbenega provizorija pa se mažarska vlada upira z vso silo in najodločneje zahteva, da se do 1. maja dožene definitivna negotdba. Stališče Gautschevo je toraj zelo neugodno in je prav lahko mogoče, da prejšli slej izpreže državni voz. Na njegovo mesto pride baje grof Schönborn ali grof Thun. Gotovo seveda ni.

Izjava češkega poslanca princa Ferdinanda Lobkovica v sobotni seji češkega deželnega zbora je v obilni meri osupnila Gautschevo vlado, ki je, kakor smo že naglašali, veliko neprijetnosti pričakovala iz češke deželne hiše, toda kaj tacega se ji pa pač niti sanjalo ni. Povodom adresne razprave je oddal, kakor znano, namestnik grof Coudenhove v ime vlade izjavo, katera je v dovolj svitli luči označila stališče vlade napram zahtevam čeških poslancev. Na to pa je vstal posl. princ Ferdinand Lobkovic in izjavil v ime stranke nastopno: »V ime stranke, kateri imam čast pripadati, si dovoljujem izjaviti sledeče: Stranka konservativnih veleposestnikov ni bila in še sedaj ni voljna posegati v razpravo. Vsled tega tudi ne bom reagoval na govore proti predlogu in vsled tega se hočem omejiti napram nepričakovani vladni izjavi na tole kratko izjavo od naše strani, da hočemo namreč brez ozira na stališče te ali one vlade vstrajati v polni meri pri svojih načelih, katera smo vedno branili in opeotovano naglašali.« Po tej izjavi, ki se je vsprejela mej splošnim odobravanjem, je vlada mnogo izvedela. Zmotila se je, ko je vedno računala na nekdanjo omahljivost mladočeškega kluba. V enakem smislu pišejo vsi češki listi, ki kar tekmujejo mej seboj v odločnih izjavah napram vladi. »Kdor ni z nami, je proti nam,« to je geslo vseh odločnih čeških listov. Odrekajo ji naravnost vsako pomoč, dokler bo vztrajala na tem, češkim težnjam tako nasprotnem stališču.

Razmerje mej Rusijo in sultanovo vlado je v zadnjem času zelo napeto. Sultan in njegova vlada dolžita Rusijo, da postopa preveč v sporazumljenju z Angleži, kateri obračajo vodo vedno le na svoj miin. S tem seveda sultan ne more biti zadovoljen in zato goji v svojem srcu veliko sovraštvo do ruske vlade. Njemu bližje stoječe osebe izjavljajo, da je Nemčija v tem času zelo mnogo pridobila. To dokazuje že sultanova brezmejná naklonjenost do nemškega poslanika, s katerim občujeta kot najboljša prijatelja. Vse to pa, kar so Nemci pridobili na sultanovem dvoru, izgubili so Rusi, ki se v krogu najvišjih sultanovih služabnikov označujejo za najbolj zagrizene sovražnike Turčije. Seveda sultan tega javno ne mara pokazati in zna zvito prikriti svoja čutila pod masko prijateljstva. Vse to pa izvira jedino le iz korakov, ki jih je storila ruska vlada v dosego pomirjenja krečanskega naroda.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. marca.

(Dopolnilne volitve v deželni odbor.) Po spravnihi dogovorih je bilo določeno, da takoj po doseženem sporazumljenju odložita iz cele zbornice izvoljena dež. odbornik dr. Tavčar in njegov namestnik dr. Majaron, ki sta bila izbrana s pomočjo glasov nemško-liberalnih poslancev, svoja deželnozborska mandata ter da vsi slovenski deželni poslanci izvolijo v odbor zopet ona, ki ju določi klub poslancev narodne stranke. Izvoljena sta bila zopet dr. Tavčar odbornikom in dr. Majaron namestnikom. Na mesto umrlega dež. odb. namestnika Krsnika je bil kot namestnik v dež. odboru za skupino mest in trgov izvoljen posl. Grasselli.

(Volilna reforma v dež. zboru.) Zelo živahna je bila sinoči razprava o predlogih glede volilne preosnove. Bila je ura že blizo najst in dež. predsednik je opozoril zbornico, da sme zbornica zborovati samo še do polnoči, ker potem se mora deželni zbor zaključiti. Poročevalec dr. Majaron je zato na kratko pojasnil predloge, katere stavi odsek za volilno preosnovo, da se namreč uvede povsod direktne in tajne volitve in da se v smislu državnozborskega volilnega reda zniža census od 5 na 4 gld. To jedino je bilo mogoče predlagati poročevalcu, ker za nobeno drugo spre-

membo ni bilo mogoče dobiti nemško-liberalnih poslancev, ki o tem odločujejo, ker zato treba, da so navzoče tri četrtine vseh poslancev in da od navzočih morata dve tretjini za to glasovati. — V generalni debati se je oglasil posl. K a l a n ter pojasnil svoje stališče glede volilne reforme. To kar se predlaga, ni nobena volilna preosnova, s tem se le način volitve spremeni, ostanejo pa še vse obstoječe krivice volilnega reda in izločeni so od volilne pravice še vedno vsi slojevi, ki ne plačujejo dovolj direktnih davkov. Liberalizem se sedaj kaže v vsej svoji nagoti in splošna nezadovoljnost je njegova posledica. To izrabljajo soc. dem. agitatorji ter v svojo strujo speljujejo nezadovoljne elemente. Tu treba s krepko roko poseči vmes. To je storil Leon XIII. s svojo delavsko okrožnico. Krščanska demokracija jedina more tu kaj zdatnega storiti. Zaradi tega je govornik v odseku za vol. preosnovo v smislu sklepov kluba katol. narodnih poslancev bil zato, da se uvede splošni volilni razred, tako zvana peta kurija, kjer bodo imeli volilno pravico vsi oni, ki so sedaj izključeni od volilne pravice. Obširneje je pojasnoval razloge za uvedbo splošnega volilnega razreda ter pri tem oostro napadal nemško-liberalne zastopnike, ki ne uživajo samo volilno pravico marveč do cela nesorazmerne predprave pri volitvah, vendar nočejo dovoliti tega onim slojem, ki niti tega nimajo, kar so opravičeni zahtevati z vso odločnostjo. Pri tem je navstalo šumno ploskanje in odobravanje mej poslanci in na galeriji, kateri je grozil dež. glavarja namestnik Lichtenberg izprazniti, ako bi se nemiri ponavljali. Govornik izjavlja, da v teh danih razmerah glasuje za to drobtino volilne preosnove, pozivlje slovenske poslance, da v prihodnjem zasedanju pridejo pred zbornico s predlogi, s katerimi se res razširi volilna pravica, ter zagotavlja, da je dolžnost vseh pravih ljudskih zastopnikov delovati z vsemi silami na to, da se dosedaj brezpravnim slojevom dajo kratene politične pravice, pred vsem volilna pravica. V istem smislu je označil posl. dr. Žitnik svoje stališče na kratko, ker zaradi pozne ure ni smel dalje govoriti, ako je hotel, da se predloženi zakon parlamentarno reši še v tem zasedanju. Od poslancev nemškega veleposestva ni nobeden žugnil besede pri tej točki. Po predlogu posl. Višnikarja se je ves zakon v nadrobni razpravi vsprejel en bloc. Na to je dež. glavar s »Slava«-klici na cesarja, ki so navdušeno odmevali po zbornici, zaključil deželni zbor vojvodine Kranjske.

(Pri adresni razpravi) oglasi se posl. Povšek besedi, to pa, da pojasni one bojzani in pomisleke, katere je posl. bar. Schwegel izražal, da bodo pri dovoljenju posebno administrativnih celot za samolastno upravo slovenskih manjšin pokazale se velike težkoče, ker bi nastale premale skupine. Temu ni tako, kajti v zeleni Štajerski živi povsem skupno nad 400.000 naših slovenskih bratov, torej skoro toliko, kolikor broji naša kronovina Kranjska, in je torej ta narod pač toliko broječ, da more tvoriti povsem svoj samostalni narodni kulturni upravni svet. Istotako tvorijo naši bratje na Goriškem $\frac{2}{3}$ prebivalstva, v Istri $\frac{3}{5}$ in tudi v Korotanu jih živi skupno nad 100.000 in to število je že toliko, da se more smatrati vredno, da razpravlja samo o svoji osodi, o svojih kulturnih potrebah. Spominjati se mi je še naših bratov v tržaškem okolišu; tudi tam živi bratski narod skupno in ker ne najde smisla za svoje potrebe v tržaškem zboru, naj se mu omogoči zastop samosvoj. Vsaj vidimo, da mala Predarlberška tvori svoj lastni deželni zbor ter povsem samostojno razpravlja o vseh narodnih, gospodarskih in kulturnih potrebah. Sicer vidimo, da je za nemške in italijanske manjšine, živeče prve kot Nemci v češki kraljevini, druge italijanske na Tirolskem, ces. vlada skrbela in jim pripravila posebne deželne kulturne svete, v katerih ti razpravljajo o vseh kulturnih svojih potrebščinah. Zakaj torej ne bi Slovencem vlada osigurala samosvojih kulturnih zastopov, v katerih bi razpravljali o narodnih svojih potrebah, glede ljudskega, srednjega in visokega šolstva, glede upravnega jezika v polit. upravi in sodiščnih zadevah. Pa tudi pomislek gosp. posl. bar. Schwegelna, da bo skoro nemogoče doseči tako okroženje okoliša slov. manjšin, ker te živijo deloma pomešane z drugimi narodnostmi. Tudi to se da uravnati s tem, da se zakonitim potom omeje okoliši po

odstotkih prebivalstva, n. pr. da okoliš, v katerem živi manj od 10% druge narodnosti, se smatra kot okoliš npr. slovenski, in tako določeni okoliši izbere svoje narodne odposlance v kulturni narodni samosvoji zastop. Nad 30 let imamo že osnovne temeljne zakone in § 19, toda zaman naš narod čaka na enakopravnost. Kedor odkritosrečno želi enakopravnosti vsem narodom, ta mora biti za nasvet adresnega odseka, ker le s tem pripomoremo k miru in zadovoljnosti vseh narodov, od katerih je zavisna moč Avstrije.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Župnija Sv. Nikolaja pri Majšbergu je podeljena župniku v Soboti, gospodu Jakobu Mariniču. Premeščena sta gospoda kapelana: K. Presker od Sv. Mihaela pri Šoštanju v Vitanje, in Ernest Trstenjak iz Slov. Bistrice v Št. Mihael pri Šoštanju. Gospod Mat. Osenjak je nameščen kot drugi mestni kapelan v Slov. Bistrici.

(Z Vipavskega.) Gosp. dopisniku »Sl. Naroda« v št. 43 je dopis z Vipavskega št. 32 zelo živce razburil. »Resnica oči kolje« in ker se slaba stvar ne more dobro zagovarjati, napadel je gosp. dopisnik neljubo mu osebo na neumesten način. — Toda zavijajte zadevo kakor hočete, resnica je žalibog da, čeravno je v St. Vidu vinarski strokovnjak doma, koji lahko tudi dobre zglede daje, vendar St. Vidsko-Loziške vinske gorice so sedaj večinoma puščave, prav malo je videti novih ameriških nasadov, in je vsled tega v omenjenih občinah največja revščina, dočim je bilo prej največje blagostanje v vipavski dolini, zato ker je trta bogato rodila. Zato smo se pa veselili ustanovitve kmet. podružnice, katere namen je v prvi vrsti povzdigniti propalo vinarstvo s spodbujanjem in vnemanjem obupanih kmetov za napredno trto-rejo, in vsled tega je bila popolnoma opravičena graja v Slovencu zaradi pristranosti osnovateljev kmet. podružnice, kajti tako eminentno važnim gospodarskim vprašanjem morali bi se vendar umakniti vsi politični oziri. — Velikodušno ste sicer v odbor volili, kakor pravite, jednega »klerikalca«, toda take »klerikalce« Vam iz srca privoščimo. — Opravičujete način volitve, toda čitajte pravila c. kr. kmet. družbe, pa se bote prepričali, da je volitev protipostavna. — Glede bralnega društva spomni naj se gosp. dopisnik, kako je tačas »Sl. Narod« ožigosal selitev v trafiko, zakaj se pa niste takrat oglasili, ako je bil namen selitve »čakati boljših časov«? — To se je zgodilo l. 1893. Pred novim letom t. j. čez 4 leta potem se Vam je prilika ponudila izvršiti dober namen, oživeti zopet bralno društvo, zakaj ste pa vrgli v koš onih 40 podpisov namenjenih obnovljenju bralnega društva? Bi li ne bilo bolje, da bi se bilo imetje v smislu pravil l. 1893 izročilo revežem. kakor pa sedaj čez 4 leta, ko je manj vredno, ako sploh niste marali, da bi društvo zopet oživelo, kar ste sedaj morali zaradi dopisa v Slovencu dokazati z izročitvijo občini in sicer vsled moralnega pritiska in morda tudi zaradi tega, ker ne marate »drugih faktorjev« pri bralnem društvu, kakor se sami izražate koncem Vašega dopisa. — Jeli to Vaše postopanje narodno napredno!

(Nov poštni urad.) Dne 1. sušca 1898 odpre se v Žerovnici, političnem okraju radovljiškem, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštne hranilničnega urada. Zvezo bode imel po selu, ki bo hodil jedenkrat na dan k vlakom železniške proge Trbiž-Ljubljana.

(Razpisuje) se mesto poštne odpravnikarja pri c. kr. poštne uprave v Horjulu (okrajno glavarnstvo Ljubljana) proti pogodbi in varščini (kavciji) 200 gld. Letna plača 150 gl., uradni pavšal 40 gl. in letni pavšal 400 gld. za uzdržavo štirikratne vožne pošte na teden mej Horjulom in Vrhniko. Prošnje v teku treh tednov na c. kr. poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

(Mila zima.) S Pohorja na Štajerskem 25. febr. Sredi najvišjega kmečkega planinskega polja pri zgornjem Uranjeku 1100 mtr. nad Adrijo cvete črešnja. Domača deklica prinesla mi je belo cvetočo vejico kazat, katero sem izročil lekarni v Konjicah. G. učitelj je tudi meseca januarja z Resnika enako visokega pest različnih poljskih cvetlic prinesel. Tako zimo imamo letos skoro neprenehoma vrh Pohorja.

(Zola in naši »novostrujarji«.) »Bog« naših »modernih« je obsojen v jednoletno ječo! Oni

Zola katerega so si jemali nekako »za vzgled« in si ga bodo jemali najbrže še za bodoče nekateri slovenski, po »originalnosti« koprneči pisatelji, je obsojen zaradi grde laži in obrekovanja v zapor. Literat, ki je pisal vedno svojo »golo« resnico, je bil zmožen gorostasne laži. in to celo v prilog najnevrednišim elementom, ki jih mora prenašati ta zemlja, v prilog — židom! Ali je pa Zola zares vreden, da se ga smatra za »vzor« v kakem pogledu? Po tem, kar trdijo o njem zdravi in trezni (ne pijani ali od ponočevanja in — »življenja« izpiti!) ljudje, je Zola ves čas svojega delovanja več škodoval družbi človeški, nego jej je koristil. In zlasti je škodoval svojemu lastnemu francoskemu narodu, ker je razkričaval v svet najslabše prikazni človeške družbe francoske in tako pred vsem svetom oblatil Francijo isto tako s svojimi spisi, kakor jo je hotel oblatiti zdaj s svojim — morda naprošenim obrekovanjem. Ali ga hočejo posnemati naši novostrujarji in storiti nekaj takega, kar je storil Zola franc. narodu? Naj pomislijo, predno nakopljejo na svojo prelahko vest tako odgovornost!

Društva.

(Goriško cecilijansko društvo.) Društveni zbor v Gorici bo pel sv. mašo v četrtek, dne 3. marca ob 10 $\frac{1}{4}$ v cerkvi sv. Ignacija. Peto se bo: Boegner, Missa angelica op. 11.; vsi drugi deli maše (Logrebar) koralno; Witt, Ave Maria in Tantum ergo. Predsedništvo vabi p. n. člane in sploh verno ljudstvo k sv. maši.
Predsedništvo.

(Družbi svet. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 1.—25. februarja poslali: Č. g. Iv. Sakser, župnik v Hotederšici, 2 gld. — Vesela družba v Naklem kot dobiček pri igri za zadnji knof 2 gld. 09 kr. — Po gosp. Trtovcu iz dveh nabiralnikov v Žabljah 1 gl. 20 kr. — Podružnica v Ljutomeru iz nabiralnika pri g. Sršenu 3 gld. 10 kr. — Slov. akademiki v spomin umrlega stud. phil. Petriča 5 gld. — Družba Slovencev v X. okr. na Dunaju 8 gl. — Svat. družba pri gosp. Fr. Podboju v Ribnici po poroki gosp. Jos. Zmavca in gospodične Marije Podboj 12 gld. in iz nabiralnika pri Cenetu 5 gld. 36 kr. — Iz nabiralnika pri gosp. Fr. Peklarju na Dolu pri odhodu č. g. Ant. Šebata nabrane 3 gl. — Podružnica na Greti 15 gld. — Č. gosp. Jos. Vodošek, kaplan v Rajhenburgu nabral na Žičkarjevi gostiji v Lokvah 6 gld. 20 kr. — Sl. posojilnica v Kamniku 30 gld. — Moška podružnica v Kobaridu po g. J. Rakovščeku 19 gld. — Sl. okrajna posojilnica v Litiji 10 gld. — Ženska podružnica v Ajdovščini 68 gld. — Podružnica v Lehnu po g. Kopiču 16 gld. — G. Marica Novak na Trojanah nabrala na svatbi g. Antonije in Valentina Hribovšek v Motniku 6 gld. — Podružnica v Žužemberku po g. I. Perhavcu 4 gld. 76 kr. iz nabiralnika. — Sl. okr. posojilnica v Mokronogu 10 gld. — Č. g. Fr. Gomilšek, kaplan v Jarenini, 5 gld. 10 kr., katere so zložili prijatelji, zbrani na odhodnici č. gosp. Mir. Horvata, kaplana v Jarenini, in 5 gld., zložene ob godovanju gospe Julijane Zupanič. — Gg. Kopal, c. kr. nadkontrolor carskega urada, 2 gld., Belar, A. Pucihar, Moravec in M. Kokalj po 50 kr., skupaj 4 gld., ker niso videli Sokolove maskarade v Ljubljani. — Gg. slovenski bogoslovci v Gorici 50 gld. pokroviteljine. — Šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani po gospej Mariji Terčkovi 125 gld. — Podružnica v Loškem Potoku po č. g. župniku Moretu 43 gld. 50 kr. — Slavna posojilnica v Brežicah 10 gld. — Pri maskaradi v vipavski čitalnici nabrali gdč. Pegan in Hrovatin 6 gld. 30 kr. — Vsem darovalcem in nabiralcem prisrčna hvala in slava!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Občni zbor ormoške čitalnice) si je za bodoče leto izvolil sledeči odbor: dr. Ivan Omulec, predsednik; gg. dr. Geiger Ivan, dr. Geršak Ivan, Kranjc Franc, č. g. Menhart Jakob, Mikl Alojz in Serejnik Domicijan ml. odborniki. Sklenilo se je v tem letu slaviti s posebno slavnostjo presvitlega cesarja 50 letnico, gojiti petje in podpirati narodno godbo. Odstopivši odbor je dobro gospodaril in se mu je izrekla posebna zahvala. Vseh je dohodkov 229 gld. 48 kr., izdatkov pa 213 gld. 48 kr.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 1. marca. Poslanec Javorski in grof Dzeduszičky sta prišla na Dunaj, da skličeta na Dunaj parlamentarno komisijo desnice. Še v tem tednu dobe vsi člani parlamentarne komisije desnice povabilo, da se vdeleže posvetovanja, ki bo prve dni prihodnjega tedna.

Dunaj, 1. marca. Državni zbor je sklican na 15. marca. Zboroval bo nadalje 14 dni, v katerih se bo izvolilo predsedstvo, izbrali člani za delegacijo ter se poskušalo spraviti v obravnavo tekoče stvari, kar se bo pa baje le težko posrečilo. Ako Ogri dovolijo v podaljšanje nagodbenega provizorija, tedaj vsaj v letošnjem slavnostnem letu ni misliti, da bi odstopilo Gautschevo ministerstvo.

Dunaj, 1. marca. Predsednik državnega zbora Abrahamowicz in podpredsednik dr. Kramar sta dospela na Dunaj ter prevzela posle vodstva državne zbornice.

Dunaj, 1. marca. Bolezen nadvojvodinje prestolonaslednice-vdove Štefanije se je zdatno shujšala. Ima namreč pljučnico.

Dunaj, 1. marca. Zunanji minister grof Goluhovski se je pripeljal sinoči iz Budimpešte.

Trst, 1. marca. Deželni glavar je naznanil poslancem pismenim potom, da je deželni zbor razpuščen.

Celovec, 1. marca. Deželni zbor je danes zaključil zasedanje.

Solnograd, 1. marca. Deželni zbor je s 16 proti 9 glasovom odklonil predlog, v katerem se zahteva razširjenje deželne avtonomije, vsprejel pa nasprotni predlog, v katerem se vlada pozivlja, naj se ne odzove taki zahtevi ter ob enem prekliče jezikovne naredbe in lex Falkenhayn.

Belgrad, 1. marca. Metropolitom je s 25 glasovi izvoljen vladni kandidat niški škof Inocencij. Izvolitev je kralj že potrdil.

Madrid, 1. marca. Uradni list naznanja, da se vrše volitve v poslansko zbornico dne 27. marca in v senatsko zbornico 10. aprila. Parlament se snide 25. aprila.

Rim, 1. marca. Iz zanesljivih virov se poroča, da se vrši konzistorij v drugi polovici meseca marca, najbrže 21. ali 28. marca.

Foulard-svila 65 kr.

do gld. 3-35 meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Hennebergova svila** od 45 kr. do gld. 14-65 meter — v najbolj modernih tkaninah, barvah in vzorcih.

Na zasebnike poštine in carine prosto na dom. — Vzoroč obratno. Dvojni pismeni porto v Švicu.

Tovarne za svilo G. Henneberg

53 e. in kr. dvorni zalagatelj, **Curth.** 2 2

Umrli so:

28. februarija. Martin Rems, delavec, 63 let, Reber 4, pljučnica.

V bolnišnici:

26. februarija. Marija Pogačar, posestnika žena, 28 let. kap. — Jakob Rajer, kajzar, 63 let, stenosis oesophagi. — Henrik Svetlin, kurjač, 66 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mil.
28.	9. zvečer	736 2	0 8	sl. szah.	sneg	
1.	7. zjutraj	735 7	0 8	sl. svzh.	oblačno	11 2
	2. popol.	735 6	5 4	sl. jug.	del. oblak.	

Srednja večerajšnja temperatura 15°, za 0-3° nad normalom.

Trgovski pomočnik,

v prodajanji mešanega blaga popolnoma izvežban, ter slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi popolnoma vešč, se takoj sprejme.

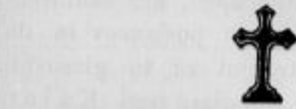
Iščem tudi 157 3-1

učenca

za prodajalnice z mešanim blagom ali pa tudi

spretno prodajalko.

Natančneje po dogovoru pri **Antonu Trevn-u** na Jesenicah (Gorenjsko).

156 1-1

Sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo potrtega srca, da je dopadlo Bogu vsegamogočnemu poklicati k Sebi danes ob 5^h uzi jutraj po dolgi, mučni bolezni, v 63. letu nje dobe, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, našo preljubo, nepozabno mater, gospo

Antonijo Šumi-jevo

vdovo meščana, mesarja in posestnika.

Pogreb bo v sredo, dné 2. sušca, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti št. 101.

Svete maše za dušo umrle se bodo darovale v raznih cerkvah.

Pokojna bodi priporočena v molitev in blag spomin.

V Kranju, dné 28. svečana 1898.

Žalujoči otroci.

Franc Stupica,

trgovec z železnino in specerijskim blagom

v Ljubljani na Marije Terezije cesti števil. 1,

zraven Ančnikovega skladišča za žito,

priporoča svojo veliko zalogo vseh v

železnino spadajočih reči,

kakor kovanja za cerkve, župnišča in hiše, sploh za različne stavbe, dalje kuhinjskega orodja, štedilnih ognjišč (sparherdov) ter bogato pozlačenih nagrobnih križev in različno orodje za kmetovalca.

Raznovrstno mizarstvo, tesarsko, usnjarsko in kijučavničarsko orodje, traverze in dobro ohranjene železniške šine za oboke, vodne sesalke, (pumpe), vlite kotle po jako nizki ceni.

Najfinjši cement za stavbe in vodnjake, biš (štorje) za obijanje stropov, in strešni klej (Dauch-pappe).

148 6-1

Nadalje različnega in bogato založenega

specerijskega blaga.

Eksekutivne dražbe.

Franca Šircelja iz Topolca zemljišča (1030 gld.) dné 3. marca in 4. aprila v Ilir. Bistrici.

Jozefa Vombergerja iz Psenične police neprem. posestvo (4475 gld.), terjatev 8 gld. 12¹/₂ kr., dné 4. marca in 5. aprila v Kranju.

Andreja Narobe iz Hotemaž zapuščina, neprem. posestvo (3655 gld.), terjatev 126, 18 in 30 gld., dné 4. marca in 5. aprila v Kranju.

Severonemški Lloyd v Bremi.

158 30-1

Od vis e. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Breme vsak terek in soboto zvečer.	Brema - Sev. Amerika.	Do Novi-Jorka.
Iz Southamptona dotaknivi se Cherbourga vsako sredo in nedeljo	Brema - Južna Amerika.	Do Baltimore.
Iz Genove dotaknivi se Neapola via Gibraltar dva ali trikrat na mesec.	Brema - Vzhodna Azija.	Do Buenos-Ayres.
	Do Kitajskega.	
	Do Japonskega.	
Brema - Avstralija.	Do Adelaide, Melbourne, Sydneya.	

Najlepša in najcenejša priložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani: **Edvard Tavčar.**

J. Szpetkowski,
zavod za cerkveno umetnost,
v Poznaniu (Posen), Berlinerstrasse 16,
priporoča svojo veliko zbirko (23 različnih vrst) prelepih križevih potov v visokodvizni rezbi (reliéf) iz mozaik-tvarine, tudi kipe svetnikov, božje grobe itd.

Posamne postaje križevih potov pošilja tudi na ogled.

116 10-5

Dunajska borza.

Dne 1. marca.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 05 "
Avstrijska krona renta 4%	102 " 85 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 50 "
Ogerska krona renta 4%	99 " 60 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	928 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	365 " — "
London vista	120 " 15 "
Nemški drž. bankovci za 100m. nem. drž. velj.	58 " 72 ¹ / ₂ s.
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 53 "
Italijanski bankovci	45 " 25 "
C. kr. cekini	5 " 67 "

Dne 28. februarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	162 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 " 15 "
Tisne srečke 4%, 100 gld.	140 " 50 "
Dunavske vravnarne srečke 5%	131 " — "
Dunavsko vravnarno posojilo l. 1878	109 " — "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 30 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " — "
Prijoritete obveznice državne železnice	227 " — "
" " južne železnice 3%	185 " — "
" " južne železnice 5%	127 " 10 "
" " dolenskih železnic 4%	59 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	168 " — "
Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gld.	20 " 10 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	80 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 60 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161 " 25 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3440 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	427 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	80 " — "
Splošna avstrijska stavbinska družba	123 " — "
Montanska družba avstr. plan.	151 " 75 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	184 " 50 "
Papirnih rubljev 100	127 " 87 "

S 1. januarjem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

MERCUR

XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačni privrček „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega za-znamok vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimerneje s poštinih nakaznicami pri vseh e. in kr. poštinih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., V ollzelle 10.

2 gld. 60

celoletna naročnina.